

**ŚWIĘTOKRZYSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KIELCACH**

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW w KIELCACH
ul. Ignacego Paderewskiego 34 A
25-502 Kielce, woj. świętokrzyski
tel. 41 338 46 00

mgr Joanna Modras

Stwierdza się,
że w dniu 22.07.2024
decyzja niniejsza stała się
ostateczna i podlega wykonaniu
Kielce, 24.07.2024

Znak: ZN.AiB.5142.200.2024

Kielce, dnia 28.06.2024 r.

DECYZJA NR 379 A/2024

Na podstawie art. 31 ust. 1a i 2 i art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j. t. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.), art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.), § 13 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (j.t. Dz. U. 2021 r. poz. 81 ze zm.),

po rozpatrzeniu wniosku Parafii Rzymskokatolickiej p. w. Świętej Trójcy, ul. Kościelna 5, 26-035 Raków, reprezentowanej przez pełnomocnika P. Grzegorza Leszczyńskiego, Jasień 129, 28-200 Staszów, z dnia 12.06.2024 r. (data wpływu 12.06.2024 r.), o wydanie pozwolenia na przebudowę instalacji elektrycznych, polegającą na wymianie istniejących instalacji elektrycznych kościoła parafialnego w Rakowie oraz oświetlenia zewnętrznego na terenie ww. kościoła (dz. nr ewid. 2846, 2838/2, 2847 obręb 0018), do którego dołączono dokumentację dla inwestycji *Przebudowa instalacji elektrycznych polegająca na wymianie istniejących instalacji elektrycznych budynku kościoła oraz oświetlenia zewnętrznego*, aut. mgr inż. Andrzeja Gucwa,

**Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Kielcach
orzeka o pozwoleniu
dla Parafii Rzymskokatolickiej
p.w. Św. Trójcy
ul. Kościelna 5
26-035 Raków**

na realizację prac przy kościele parafialnym p.w. św. Trójcy w Rakowie i w granicach zabytkowego układu urbanistycznego Rakowa, na dz. nr ewid. 2846, 2838/2, 2847 obręb 0018, zgodnie z dokumentacją „Przebudowa instalacji elektrycznych (...)” aut. mgr inż. A. Gucwa;
w zakresie m. in.:

• w zakresie robót zewnętrznych:

- wymiana latarni zewnętrznych na nowe stylizowane w kolorze czarnym,
- wymiana naświetlaczy zewnętrznych;
- wykonanie skrzynki urządzeń technicznych przy północnym fragmencie muru ogrodzeniowego;
- prowadzenie prac ziemnych związanych z wykonaniem wewnętrznej linii zasilającej, obwodów oświetlenia zewnętrznego, uziemienia instalacji odgromowej;

• **w zakresie robót wewnętrznych:**

- montaż czujek dymowych liniowych oraz reflektorów pryzmowych na ścianach szczytowych naw bocznych;
- montaż czujek dymowych liniowych w narożnikach nawy głównej oraz w prezbiterium nad gzymsem wieńczącym bez ingerencji w dekorację sztukatorską sklepień;
- montaż czujek dymowych punktowych na sklepieniach zakrystii i skarbczyka oraz na stropie kruchty południowej;
- montaż czujek dymowych na strychu, w pomieszczeniu dmuchawy organów, klatce schodowej na chór;
- wymiana tablic rozdzielczych w pomieszczeniu zakrystii oraz wyprowadzenie obwodów odbiorczych w kierunku posadzki – rozdzielnice montowane w miejscu istniejących, okablowanie prowadzone śladem istniejącego;
- wymiana rozdzielnic dzwonnicy;
- wymiana zabezpieczeń rozdzielnic zasłony obrazu ołtarza głównego;
- wymiana rozdzielnic chóru w pomieszczeniu technicznym dmuchawy organów;
- wymiana instalacji oświetleniowej – przewody prowadzone poddaszem;
- wymiana instalacji oświetleniowej kinkietów – wymiana okablowania w istniejących zatynkowanych rurach lub ewentualnie, w przypadku okablowania wykonanego bezpośrednio w tynku, dopuszcza się wymianę na nowe przewody układane w tynku, po śladzie istniejących – bez ingerencji w historyczne warstwy tynkarskie i malarskie;
- wymiana opraw oświetlenia w pomieszczeniach krucht, zakrystii i skarbczyku, na żyrandole wieloramienne stylizowane odpowiadające charakterowi wnętrza kościoła;
- wykonanie oświetlenia przestrzeni technicznych – poddasze, pomieszczenie dmuchawy organów, klatka schodowa na chór;
- wykonanie instalacji gniazd wtykowych – wymiana okablowania w istniejących rurach wtykowanych lub poprowadzenie przewodów w rurach osłonowych pod posadzką kamienną i wyprowadzenie gniazd natynkowo na wysokości 30 cm nad posadzką – zastrzega się konieczność demontażu całych płyt i ich ponowny montaż;
- przeprowadzenie przewodów instalacji ogrzewania ławek pod posadzką - zastrzega się konieczność demontażu całych płyt i ich ponowny montaż.

Ww. opieczetowana dokumentacja „Przebudowa instalacji elektrycznych (...)” aut. mgr inż. A. Gucwa, stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

**Ponadto, Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Kielcach
orzeka o obowiązku Parafii Rzymskokatolickiej p. w. Św. Trójcy w Rakowie**

zapewnienia przy realizacji ww. prac - nadzoru archeologicznego obejmującego całość prac ziemnych tej inwestycji - w myśl art. 31 ust. 1a cyt. ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Powyższy wymóg wynika z faktu, że będą one realizowane w obrębie dawnego cmentarza przykościelnego o metryce sięgającej XVII w.

Prowadzenie ww. nadzoru, wymaga uzyskania odrębnego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wydanego zgodnie z art. 36 ust.1, pkt. 5 cyt. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na wniosek zgodny z § 9 cyt. rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nadzór może sprawować tylko uprawniony archeolog o kwalifikacjach określonych w art. 37e. cyt. ustawy o ochronie zabytków.

Jednocześnie, zobowiązuję się Wnioskodawcę, na podstawie § 13 ust. 2 pkt. 4 cyt. rozporządzenia MKiDN do:

- **zatrudnienia przy pracach budowlanych na stanowisku kierownika i inspektora prac budowlanych** osób spełniających wymogi określone w art. 37c cyt. ustawy o ochronie zabytków (posiadanie uprawnień budowlanych i poświadczonej 18-miesięcznej praktyki przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków); sposób poświadczania praktyki zawodowej określa art. 37g cyt. ustawy o ochronie zabytków;
- **zapewnienia nadzoru konserwatora dzieł sztuki nad pracami związanymi z naruszeniem wypraw tynkarskich, przez osobę o odpowiednim wykształceniu w dziedzinie konserwacji dzieł sztuki**, spełniającej wymogi określone w art. 37a cyt. ustawy o ochronie zabytków,
- **przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków (dalej: wcz) w terminie nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac, na 14 dni przed ewentualną zmianą osób wykonawców (kierownika lub inspektora, konserwatora dzieł sztuki):**
  - a) imion, nazwisk i adresów ww. wykonawców;
  - b) dokumentów potwierdzających spełnianie przez ww. wymagań art. 37c cyt. ustawy o ochronie zabytków;
  - c) oświadczeń o przyjęciu przez wykonawców - stosownych obowiązków;

Dodatkowo, zastrzega się konieczność:

- zawiadomienia Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie **rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych** – przynajmniej 3 dni przed tym terminem,
- **dokonania wizji lokalnej z udziałem przedstawiciela WUOZ Kielce oraz wykonawcy prac przed rozpoczęciem robót** w celu weryfikacji trasy przebiegu instalacji,
- **dokonania odbioru końcowego wykonanych prac z udziałem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub delegowanego pracownika WUOZ,**
- niezwłocznego zawiadomienia Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac.

PONADTO:

- informuje się, że postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 cyt. ustawy o ochronie zabytków.

Termin ważności decyzji: 31.12.2030 r.

Uwaga!

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – jeżeli w trakcie wykonywania prac, robót lub innych działań określonych w pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku.

Ponadto zobowiązuje się wnioskodawcę do:

- niezwłocznego zawiadomienia Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac.

UZASADNIENIE

Investycja dotyczy działań przy XVII-wiecznym kościele parafialnym, zlokalizowanym na dz. nr ewid. 2846, 2838/2, 2847 obręb 0018, w zabytkowym układzie urbanistycznym Rakowa. Świątynia fundacji biskupa Jakuba Zadzika powstała w 1640 r. w miejscu zboru ariańskiego. Jest ona ważnym, klasycznym, przykładem sakralnej architektury wczesnobarokowej. W związku z powyższym, została wpisana do rejestru zabytków decyzją WKZ z 21.06.1967 r. (w rejestrze woj. świętokrzyskiego pod nr A. 454/1, nadanym w dniu 20.01.2010 r.). Cmentarz przykościelny oraz

teren plebanii, w bezpośrednim sąsiedztwie murów kościelnych, znajdują się w obszarze ochrony konserwatorskiej, ustalonym poprzez wpis do rejestru zabytków układu urbanistycznego z zespołem zabudowy małomiasteczkowej i mieszczańskej innowierców (Braci Polskich) z 2 poł. XVI- 1 poł. XVII w. oraz XIX/XX w. w Rakowie, na podstawie decyzji WKZ z dn. 28.04.1984 r. (w rej. woj. świętokrzyskiego pod nr A. 453, nadanym w dniu 20.01.2010 r.).

Tym samym zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. 1 cyt. ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków, wszelkie prace i działania mogące wpłynąć stan zachowania i wygląd zabytków, wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Stosownie do ww. przepisu prawa Parafia Rzymskokatolicka p. w. Św. Trójcy w Rakowie, działając przez pełnomocnika Pana Grzegorza Leszczyńskiego, Jasień 129, 28-200 Staszów, wnioskiem z dn. 12.06.2024 r. (data wpływu: 12.06.2024 r.), wystąpiła do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach o wydanie pozwolenia przebudowę instalacji elektrycznych polegającą na wymianie istniejących instalacji elektrycznych kościoła oraz oświetlenia zewnętrznego, na podstawie załączonej dokumentacji *Przebudowa instalacji elektrycznych polegająca na wymianie istniejących instalacji elektrycznych budynku kościoła oraz oświetlenia zewnętrznego*, aut. mgr inż. Andrzeja Guwa. Do wniosku dołączono wymagane dokumenty m. in. dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji administracyjnej oraz od dokumentu udzielenia pełnomocnictwa.

Obecna instalacji elektryczna, wykonywana była prawdopodobnie w czasie odnowienia kościoła w latach 50`tych ubiegłego wieku. Zły stan instalacji stwarza zagrożenie dla zabytku oraz osób w nim przebywających, a więc jej wymiana jest w pełni uzasadniona.

Projekt zakłada jak najmniejszą ingerencję w zabytkową substancję. Nowe przewody prowadzone są w części poddasza, w listwach ponad gzymsem nawy głównej lub w miarę możliwości zostaną wymienione w istniejących rurach osłonowych podtynkowych - bez konieczności ingerencji w wyprawy tynkarskie. Dopuszcza się ewentualne rozkucie obecnych bruzd instalacji i ułożenie w nich nowego okablowania wyłącznie po śladzie obecnych przewodów, jedynie przy braku możliwości ich wymiany bez ingerencji w tynk.

Ponadto projektuje się system sygnalizacji pożarowej. Czujki dymu w nawie głównej oraz prezbiterium zostaną zamontowane nad gzymsem wieńczącym i będą niewidoczne z poziomu użytkowania. Czujki naw bocznych przewiduje się jako liniowe zamontowane na ścianach szczytowych, nie ingerując w sztukatorski wystrój sklepień. W celu doprowadzenia linii zasilającej do wnętrza obiektu zostanie wykorzystany istniejący przewiert w ścianie wschodniej zakrystii. Zakłada się zrealizowanie przewiertu przez ścianę pomiędzy zakrystią a nawą północną na poziomie poniżej posadzki i rozprowadzenie instalacji zasilania podposadzkowo.

Proponowany system ogrzewania jest rozwiązaniem stosunkowo mało inwazyjnym – nie wprowadza się nowych przekuć w strukturze murów oraz technicznych urządzeń grzewczych wpływających negatywnie na estetykę wnętrza. Wykorzystany zostanie system mat grzewczych z doprowadzeniem instalacji zasilania do ław przewodami prowadzonymi podposadzkowo, z zastrzeżeniem demontowania całych płyt i ich późniejszego ponownego montażu. Dopuszczalnym jest zmiana lokalizacji poszczególnych uszkodzonych płyt w miejsce mniej eksponowane i zastąpienie ich pełnymi spod elementów wyposażenia np. ław.

Z uwagi na odkryte w 2010 r. polichromie, datowane na XVII/XVIII w., obecnie ukryte pod warstwą współczesnych wypraw, wskazano konieczność prowadzenia prac pod nadzorem konserwatora dzieł sztuki. Prowadzenie prac ziemnych w obrębie dawnego cmentarza przykościelnego musi przebiegać pod nadzorem archeologicznym, na które należy otrzymać odrębne pozwolenie w trybie art. 36 ust. 1 pkt 5 cyt. u. o. z. o. z.

Podsumowując, wymiana starej instalacji elektrycznej jest konieczna do wykonania. Planowane prace nie przyczynią się do utraty wartości zabytku.

W związku z powyższym należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

Niniejsza decyzja nie zwalnia od obowiązku uzyskania pozwolenia wymaganego przez przepisy Prawa Budowlanego oraz inne przepisy szczególne.

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, za pośrednictwem Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach, w terminie czternastu dni od daty jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach.

Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę (lub ostatnią ze stron) decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

1. Pan Grzegorz Leszczyński – pełnomocnik Parafii + załącznik („Przebudowa instalacji elektrycznych (...)”)
2. a/a + załącznik („Przebudowa instalacji elektrycznych (...)”)
3. a/a

Z up. Świętokrzyskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków w Kielcach

Anna Adamczyk
Kierownik

Wydziału Zabytków Nieruchomych,
Założeń Rezydencjonalnych i Zieleni